

Sněmovna schválila Bartošovu agenturu.

Mezitím už běží „pirátské výběrko“ na ředitele

- CZ24 News | 20. listopadu 2022

ČESKO: Poslanecká sněmovna ve středu ve třetím čtení definitivně schválila vznik Digitální a informační agentury (DIA), vlajkové lodi ministra Bartoše. Již předtím se mělo rozeběhnout výběrové řízení na jejího ředitele, a po sněmovně se povídá, že horkým favoritem je Bartošův náměstek, vloni překroužkovaný pirátský veterán Ondřej Profant.

ParlamentníListy již opakovaně informovaly o průběhu schvalování novely zákona o právu na digitální služby, kterým má být zřízena Digitální a informační agentura (DIA). Návrh sepsaný a prosazovaný ministrem pro místní rozvoj a vicepremiérem pro digitalizaci Ivanem Bartošem (Piráti) vyvolává od počátku řadu pochybností.

Již jsme psali, že zadání návrhu bylo vypracované v dubnu, práce začaly v květnu a už v srpnu jej schvalovala vláda. Připomínkové řízení bylo zredukováno z patnácti ministerstev na tři, a i od nich zaznělo množství zásadních připomínek.

To vše s vysvětlením, že agentura musí začít fungovat od 1.1. 2023. To se nejspíš nepodaří, aktuálně se počítá se zahájením plné činnosti od 1. dubna, ale práce kvůli tomu probíhaly ve značném chvatu.

Návrh počítá s tím, že agentura DIA se stane zastřešující organizací (oblíbeným výrazem Ivana Bartoše „umbrella“) pro celý proces digitalizace.

Původně se hovořilo o tom, že úředníci agentury by měli být převedeni „jedna k jedné“ z tří odborů ministerstva vnitra, věnujících se digitalizaci státní správy, plus ze Správy základních registrů, která je ministerstvu vnitra podřízena. Postupem času se ale ukazovalo, že úředníků bude třeba mnohem více. Nejprve se hovořilo o 120 místech, pak už o dvou stovkách míst. Náklady na vznik nového úřadu se mají pohybovat ve vyšších stovkách milionů, nejspíš se dostanou k miliardě.

[Ministr Bartoš v důvodové zprávě k návrhu](#) popisoval, jak je třeba do vznikající agentury přilákat špičkové odborníky na IT, kteří musí být také pořádně zaplacení. A ohromil výpočtem, že úředníkovi lze při maximálním využití všech zákonných možností vyplácet 140 tisíc měsíčně, a to bez příplatků.

Odborné veřejnosti návrh ministr Bartoš představil na semináři v Mikulově až ve chvíli, kdy už byl schválen vládou a poslán do sněmovny. I od odborníků přicházelo množství námitek. ICT Unie, hlavní odborná platforma, varovala že návrh může zničit celou práci na digitalizaci veřejné správy za posledních šestnáct let.

Zásadní nesouhlas vyjádřila odborová organizace ministerstva vnitra, z jehož tří odborů má být základ nové agentury vytvořen. Námitky zaslané poslancům byly na takové úrovni závažnosti, že se s tím někteří poslanci podle vlastních slov doposud nikdy nesetkali.

Přesto návrh prošel na sněmovním plénu i ve výborech prvním i druhým čtením (ministr Bartoš žádal projednání ve zrychleném řízení, to ale bylo vetováno kluby ANO a SPD). V obou případech bylo schválení dosaženo hlasy celé vládní koalice.

Podle poslanců, se kterými ParlamentníListy.cz hovořily, zní v kuloárech i z koalice zcela otevřeně,

že DIA je úlitba za pirátskou loajalitu vládě. Proto poslanci hlasují pro, i když zejména v ODS jsou o návrhu velké pochybnosti. Kuriozitou je třeba hlasování Zbyňka Stanjury, který se ve vládě jako ministr financí hlasování zdržel, ale jako poslanec ve sněmovně hlasoval s celým svým klubem pro návrh.

Nakonec hlasování dopadlo poměrem 92:85, když proti návrhu nehlasoval ani jeden z poslanců vládní koalice. Čtyři vládní poslanci hlasovali vyjmutím své karty, zbytek do koaliční sto osmičky byl ze střeďečného jednání omluven.

Třetí čtení na plénu Poslanecké sněmovny, které má být pouhým shrnutím projednaného, nakonec odhalilo řadu novinek a nejasností, po kterých ministr Bartoš děkoval za velmi inspirativní debatu, jejíž podněty si poznamená. Například upozornění své předchůdkyně Kláry Dostálové ohledně statutu ústředního orgánu státní správy a možností čerpání unijních dotací.

Výběrové řízení na síti pro ajťáky

Opoziční poslanci během třetího čtení ale spíše vyjadřovali údiv, co se v mezidobí od druhého čtení stihlo odehrát. Ačkoliv totiž novela ještě neprošla ani Poslaneckou sněmovnou, na ministerstvu pro místní rozvoj už se mělo rozběhnout výběrové řízení na ředitele doposud neschváleného úřadu.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová (ANO) sdělila, že podle jejích informací, ačkoliv v říjnu ministr Bartoš ujišťoval, že výběrové řízení na ředitele bude zcela transparentní, skutečnost je trochu jiná. Výběrové řízení, běžící výhradně na sociální síti LinkedIn, což je samo o sobě velmi nezvyklé, mělo být vypsáno 11. listopadu, s tím že uzávěrka bude 22. listopadu. Již na pondělí 20. listopadu přitom měly být vypsány pohovory s některými uchazeči. Ministr později ve svých reakcích tato tvrzení nezpochybnil.

DIA CEO wanted! V příštím roce vznikne nová Digitální a informační agentura a já do ní hledám ředitele nebo ředitelku s vizí, zkušeností i odvahou. Někoho, kdo dokáže řídit procesy a lidi koncepčně, ale nemá strach vést agilně, když je třeba. Potřebujeme ty nejlepší lidi! [#egov pic.twitter.com/EaEjeszEDO](https://twitter.com/EaEjeszEDO)

— Ivan Bartoš (@PiratIvanBartos) [November 18, 2022](#)

Poslankyně se ještě během debaty podívala na web Bartošova ministerstva a ohromeně zjistila, že výběrové řízení není avizováno ani tam, což je u každé veřejné instituce naprosté minimum transparentnosti.

Bartoš namítal, že agentura nebude pod vládou nebo pod ministerstvem, takže nemůže pozice v této agentuře inzerovat na vládních nebo ministerských webovkách. „Já neobsazuji služební pozici, nemůžu dávat inzeráty na Úřad vlády nebo na Ministerstvo pro místní rozvoj. To je podle mě důležité si říct, že tady je furt podvázáno, agentura jako taková bude mít adekvátně postavení třeba tomu NÚKIBu. Pokud ta agentura pak již existuje, vede vlastní HR, samozřejmě ty pozice další již bude obsazovat ta agentura na svých stránkách. V tuhle chvíli, s dostatečným předstihem, protože řešíme jednotlivé kroky, které vedou k tomu, aby byl – a bude to – transparentní proces, budeme seznámeni s uchazeči, vybrán ředitel na pozici, která v tuto chvíli ještě neexistuje, neboť zákon není schválen, a podle zákoníku práce toto je proces, který prostě je běžný, tam nejsou stanovena žádná pravidla pro faktickou exekuci toho výběrového řízení,“ vysvětloval Bartoš.

Načež se opět přihlásila poslankyně ANO Zuzana Ožanová a jednou větou kontrovala, že je možné a

zcela běžné, že jsou na webu ministerstva nabízeny i pozice mimo služební místa na daném ministerstvu.

Po dalších námitkách ministr Bartoš reagoval: „Výběrové řízení skutečně mohu vypsát, i když agentura ještě není zřízena, a děje se to, běžně podle zákoníku práce vznikají výběrová řízení, firmy najímají na místa budoucí, tak v téhle věci skutečně bych chtěl postupovat, že nejdřív tedy bude agentura, pak bude její vznik a pak budeme řešit tyto věci, ale na vše se snažíme pamatovat.“

Výběrové řízení probíhá na sociální síti LinkedIn. Ta je podle Ivana Bartoše platformou, na které se IT experti pohybují, a proto má logiku hledat ředitele digitální a informační agentury právě tam. Pak se posmíval poslancům, že tuto sociální síť neznají.

Poslanci naopak vyjádřili svůj údiv, že do funkce ředitele úřadu o dvou stovkách úředníků nemá být podmínkou vysokoškolské vzdělání.

Zuzana Ožanová k tomu poznamenala, že dnes je pomalu každá sekretářka na úřadě nucena absolvovat nějaký vysokoškolský program, a tady je ředitel úřadu s celostátní působností této povinnosti zbaven. Její kolegyně Berenika Peštová rovnou ironicky navrhla, že pokud chceme k vysokoškolskému vzdělání přistupovat takto, můžeme vysoké školy rovnou zrušit.

Někteří poslanci také připomněli, že když v minulém volebním období vznikala Národní sportovní agentura, byli to právě Piráti, kdo z opozice tvrdě prosazoval a prosadil, že její ředitel musí mít vysokoškolský diplom.

Piráti vysvětlovali mírnější požadavky na vzdělání tak, že v oblasti IT je spousta expertů, kteří nemají formální vysokoškolské vzdělání, ale jsou to prvotřídní experti, o které musí státní správa usilovat.

Třeba Jakub Michálek to pojal osobitě: „Prosím, kolegové, jestli se nepohybujete v oblasti informatiky, zeptejte se někoho, kdo se pohybuje v oblasti informatiky – je spousta skvělých informatiků, kteří nemají titul z oficiálního studia. Zeptejte se zakladatelů velkých firem, třeba Facebooku. Takže ředitel Facebooku by se tam nemohl přihlásit? Ne, fakt zjistěte si něco o té oblasti informatiky, než budete zacházet do takových záležitostí“.

Sázka o pivo

Mezi poslanci vystupujícími k tématu se zcela otevřeně mluvilo o tom, že vyhlédnutým ředitelem agentury DIA má být [bývalý poslanec Pirátů Ondřej Profant](#). Poslanec Robert Králíček (ANO) dokonce nabídl Bartošovi sázku o pivo, že v čele agentury stane jeden z pirátského tria Profant – Bláha – Vrba.

„Slyšel jsem tady od pana Michálka – který tady není, takže ho neoslovuji – že je spousta informatiků, která nemá vysokoškolské vzdělání, jako je Zuckerberg, jako byl Steve Jobs, Bill Gates a podobně. Prosím vás, až pan Profant bude umět to, co umí Zuckerberg, Steve Jobs, já ho rád podpořím,“ vysloužil si potlesk sálu Ivo Vondrák z ANO.

Ondřej Profant se ve funkcích Pirátské strany pohybuje již od jejího vzniku roku 2009. V minulém volebním období byl poslancem, vloni byl ale na pražské kandidátce Pirátů a STAN ze čtvrtého místa překroužkován a mandát nezískal. Teď dělá politického náměstka u stranického předsedy Ivana Bartoše na ministerstvu pro místní rozvoj. Profantovo vzdělání je středoškolské, studium Matematicko fyzikální fakulty nedokončil.

Ministr Ivan Bartoš poznamenal, že poslanci mají „obsesi kolegou Profantem“ a sám prý vůbec netuší, jestli se jeho náměstek do výběrového řízení přihlásil.

Tři poslanci otočili

O záměru agentury ledacos ukázalo i úplně poslední sněmovní hlasování o této předloze. Když vládní koalice schválila novelu zákona, hlasovala sněmovna ještě o doprovodném usnesení, navrženém poslancem ANO Patrikem Nacherem.

„Poslanecká sněmovna ukládá Ministerstvu pro místní rozvoj vypsát transparentní výběrové řízení na ředitele či ředitelku Digitální informační agentury, které bude přístupné všem uchazečům a bude dostatečná doba na přihlášení minimálně 30 dní,“ zněl návrh, který padl v reakci na současně „pirátské výběrko“, běžící na sociální síti.

Přihlášeno k hlasování bylo 175 poslanců, požadované kvorum pro schválení tedy bylo 88 hlasů. A [hlasování číslo 56 dopadlo poměrem 88:29](#), ostatní se zdrželi nebo nehlasovali.

Digitalizace se u nás vleče, ale to se změní. Sněmovna dnes schválila vznik DIA, které bude mít digitalizaci jako svůj hlavní a jediný úkol. Koordinace je prostě nutný základ pro to, aby to bylo efektivní, a to jsme doteď neměli. Věřím, že DIA posune digitalizaci kupředu! pic.twitter.com/Qn8Kywqy5W

— Ivan Bartoš (@PiratIvanBartos) [November 16, 2022](#)

Následné dění zaznamenal stenograf klasickou formulí „nesouhlas v sále“. K mikrofonu se přihlásil poslanec ODS Jan Bauer a ohlásil, že on chtěl hlasovat proti Nacherovu usnesení, ale zaznamenáno u něj bylo ano. A protože to byl přesně rozhodující hlas, žádá nové hlasování.

[Při opakovaném pokusu změnili stanovisko](#) z „ano“ na „ne“ kromě Bauera další dva poslanci STAN, Petr Liška a Jan Kuchař, kteří jako jediní ze svého klubu původně hlasovali pro. Tím byl počet hlasů snížen na 85 a výzva k vypsání transparentního a všem přístupného výběrového řízení byla zamítnuta.

„My se budeme snažit, aby toto bylo maximálně transparentní, a budu rád informovat o tom, jak to výběrové řízení probíhá, a pokud ten termín bude šibeniční, můžeme to téma, můžeme to protáhnout,“ sdělil poslancům na závěr Ivan Bartoš.

Novela teď míří do Senátu a poté k prezidentovi. Ambicí ministra Bartoše stále je, aby platila od prvního ledna 2023.

ZDROJ: PL